

STUDIEHÅNDBOG

FOR

YACHTSKIPPERUDDANNELSERNE

Pr. 1. januar 2003

INDHOLD

1. Indledning	2
2. Sønæringsbevis og rettigheder	3
3. Yachtskipperuddannelserne	3
4. Prøvekrav	4
5. Undervisning og prøver	4
6. Indstilling til eksamen	5
7. Eksamensgebyr	6
8. Prøveafholdelse	7
9. Fremgangsmåde	8
10. Beskrivelse af de enkelte emner i yachtskippereksamen af 3. grad	9
11. Beskrivelse af de enkelte emner i yachtskippereksamen af 1. grad	14
12. Taksonomi	18

Søfartsstyrelsen

1. INDLEDNING

Søfartsstyrelsens studiehåndbog har til formål at oplyse om regler og retningslinier for de enkelte yachtskippereksaminer, herunder også om de formelle regler for indstilling til eksamen. Endvidere oplyses om eksamensformerne og om de formelle regler for eksamensafholdelse.

Studiehåndbogen bør anvendes af alle, der vil indstille sig til prøve, eller som underviser personer, der forbereder sig til prøve.

Studiehåndbogen og alle de i håndbogen nævnte blanketter vedrørende eksamensindstilling m.v. kan downloades fra internetadressen www.fritidssejler.dk.

Denne udgave af studiehåndbogen beskriver eksaminerne, som de er tilrettelagt for studerende, der ønsker at aflægge en af yachtskippereksaminerne efter den 1. januar 2003.

Personer, der har aflagt deleksaminer til en yachtskippereksamen før denne dato, kan vælge at færdiggøre den pågældende uddannelse inden udgangen af 2003 efter de hidtidige uddannelsesplaner og bestemmelser.

Herefter vil man indtil henholdsvis 1. juni 2005 (Y3) og 1. juni 2006 (Y1) kunne færdiggøre uddannelsen efter den nye eksamensform, hvor tidligere beståede moduler ikke udsættes for eksamination.

Alle reeksaminander kan dog fra 2003 vælge at lade sig eksaminere efter de nye bestemmelser uden hensyn til tidligere beståede moduler.

Yderligere oplysninger vedrørende yachtskipperuddannelserne kan indhentes i

SØFARTSSTYRELSEN
Vermundsgade 38 C
2100 København Ø
Tlf. 39 17 44 00

2. SØNÆRINGSBEVIS OG RETTIGHEDER

2.1 Krav om sønæringsbevis

I medfør af lov om skibes besætning skal der i ethvert fritidsfartøj med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, være en eller flere navigatører med sønæringsbevis. For at opnå sønæringsbevis skal man opfylde visse krav til teoretisk og praktisk uddannelse, ligesom syn og hørelse skal opfylde visse mindstekrav. I denne håndbog er alene kravene til teoretisk uddannelse beskrevet.

2.2 Rettigheder

Når man på baggrund af en bestået yachtskippereksamen m.v. har fået udstedt sønæringsbevis, opnås nedenstående rettigheder:

- 1) Sønæringsbevis som yachtskipper af 3. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, i fart i Østersøen, i Nordsøen og Den Engelske Kanal, samt fart på De Britiske Øer, Irland, Norge, Færøerne og langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 30 sømil fra kysten.

Sønæringsbeviset giver endvidere ret til at sejle som styrmand i de samme skibe i fart på alle have.

- 2) Sønæringsbevis som yachtskipper af 1. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, i fart på alle have.

3. YACHTSKIPPERUDDANNELSERNE

Regler om yachtskippereksaminer er fastsat med hjemmel i lov nr. 226 af 22. april 2002 om maritime uddannelser.

3.1 Formål

1. Uddannelsen til yachtskippereksamen af 3. grad har til formål at kvalificere den studerende til:
 - at virke som fører i større fritidsfartøjer i nordeuropæiske farvande,
 - at virke som styrmand i større fritidsfartøjer i fart på alle have,
 - videre studier til yachtskippereksamen af 1. grad.
2. Uddannelsen til yachtskippereksamen af 1. grad har til formål at kvalificere den studerende til:
 - at virke som fører i større fritidsfartøjer i fart på alle have.

3.2 Forudsætninger

For at indstille sig til eksamen, skal man have bestået:

- praktik-delen af ”duelighedsprøven i sejlads for fritidssejlere”, eller
- ”prøven for førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en tonnage under 20” (speedbådsprøven) eller
- med tilfredsstillende resultat have gennemført et grundkursus på en godkendt søfartsskole eller et skoleskib.

Den praktiske uddannelse skal være afsluttet, før man kan indstille sig til yachtskippereksamen af 3. grad.

4. PRØVEKRAV

4.1 Emner

Prøverne til de to uddannelser er opbygget af en række emner, som hver især dækker et bestemt fagområde. En bestemt eksamen består af et nærmere angivet antal emner. Opbygningen af den enkelte uddannelse er beskrevet under 4.2 "Eksaminer".

4.2 Eksaminer

4.2.1 Yachtskippereksamen af 3. grad

Til denne eksamen indgår følgende emner:

- Navigation
- Sømandskab og søsikkerhed
- Meteorologi
- Søret
- Vagtjeneste

4.2.2 Yachtskippereksamen af 1. grad

Til denne eksamen indgår følgende emner:

- Navigation
- Sømandskab og kommunikation
- Meteorologi
- Sundhedslære

5. UNDERVISNING OG PRØVER

5.1 Undervisning

Der er ikke undervisningspligt i uddannelserne, og forberedelsen til hver eksamen er ikke normeret til en bestemt tid. Erfaringen viser imidlertid, at uddannelserne kan være vanskelige at håndtere som selvstudium.

Mange sejlklubber, sejlerekskoler, oplysningsforbund, m.fl. tilbyder kurser i uddannelsernes emneområder.

5.2 Forhåndsansmeldelse

Af hensyn til Søfartsstyrelsens eksamensplanlægning skal der snarest muligt efter en undervisnings begyndelse indsendes den i bilag 1 viste blanket med oplysning om forventet antal personer til prøve, hvornår man er klar til prøve samt foretrukket eksaminationssted (by). Eventuelle ændringer i det forhåndsansmeldte bedes løbende meddelt.

Personer, der forbereder sig selv til en yachtskippereksamen, behøver ikke at indsende nævnte forhåndsansmeldelse.

5.3 Prøve

Hele uddannelsen til en yachtskippereksamen afsluttes på én gang i alle fag med en skriftlig og/eller mundtlig prøve efter nedenstående retningslinier:

5.3.1 Yachtskippereksamen af 3. grad

Prøven består indledningsvis af en skriftlig del i emnet vagttjeneste (søvejsregler, brovagthold, nød-signaler m.v.) og sikkerhed.

Herefter vil prøven være mundtlig i form af et ”operativt interview” af ca. 45 minutters varighed, hvilket vil sige, at eksaminanden overhøres i den øvrige del af uddannelsens pensum. Som udgangspunkt for interviewet kan eksempelvis tages en sejlads fra A til B, med diverse spørgsmål undervejs i sejladsplanlægning, navigation, meteorologi m.m. fra det beskrevne pensum.

Bedømmelse gives som bestået/ikke bestået.

5.3.2 Yachtskippereksamen af 1. grad

Prøven vil være mundtlig i form af et ”operativt interview” af ca. 45 minutters varighed. Som udgangspunkt for interviewet kan eksempelvis tages en sejlads fra A til B, med diverse spørgsmål undervejs i sejladsplanlægning, navigation, meteorologi m.m. fra det beskrevne pensum.

Bedømmelse gives som bestået/ikke bestået.

6. INDSTILLING TIL EKSAMEN

6.1 Yachtskippereksamen af 3. grad

Den, der vil indstilles til yachtskippereksamen af 3. grad, skal

- a) have bestået praktik-delen af duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere eller ”speedbådsprøven”,
- b) have fået en praktisk gennemgang af redningsmidler og herunder overværet en demonstration i anvendelsen af en oppustelig flåde, som beskrevet i pensumplanen for emnet ”Sømandskab og søsikkerhed” til yachtskippereksamen af 3. grad”,
- c) have fået en praktisk gennemgang i slukning af mindre brande med håndslukkere af relevant type, som beskrevet i pensumplanen for emnet ”Sømandskab og søsikkerhed” til yachtskippereksamen af 3. grad”, og
- d) indbetale et af Søfartsstyrelsen fastsat eksamensgebyr.

Indstillingen sker på en særlig indstillingsblanket (bilag 2). Den udfyldte blanket underskrives og indsendes til Søfartsstyrelsen sammen med:

1. Dokumentation (gerne fotokopier) for personnummer og navn (pas, kørekort eller dåbsattest samt sygesikrings- eller personnummerbevis. I tilfælde af navneskift endvidere navnebevis eller vielsesattest).

2. Dokumentation for, at de under punkterne a), b) og c) nævnte emner er opfyldt.
3. Kopi af postgirokvittering eller anden dokumentation for, at eksamensgebyret er indbetalt.

Indstillingsblanketten med den krævede dokumentation skal være Søfartsstyrelsen i hænde **senest 1 måned** før den valgte eksamensdag.

6.2 Yachtskippereksamen af 1. grad.

Den, der vil indstille sig til yachtskippereksamen af 1. grad skal

- a) have bestået yachtskippereksamen af 3. grad, og
- b) indbetale et af Søfartsstyrelsen fastsat eksamensgebyr.

Indstillingen sker på en særlig indstillingsblanket (bilag 3). Den udfyldte blanket underskrives og indsendes til Søfartsstyrelsen sammen med:

1. Dokumentation for at have deltaget i praktiske øvelser i betjening af de tekniske navigeringsmidler, som beskrevet i pensumplanen for emnet "Navigation".
2. Dokumentation for gennemført anerkendt kursus i udvidet førstehjælp.
3. Kopi af postgirokvittering eller anden dokumentation for, at eksamensgebyret er indbetalt.
4. Dokumentation for eventuelt navneskift (navnebevis eller vielsesattest) efter at yachtskippereksamen af 3. grad er bestået.

Indstillingsblanketten med den krævede dokumentation skal være Søfartsstyrelsen i hænde **senest 1 måned** før den valgte eksamensdag.

7. EKSAMENSGEBYRER

Der skal betales et af Søfartsstyrelsen årligt fastsat eksamensgebyr i forbindelse med indstilling til yachtskippereksaminerne.

Pr. 1. januar 2003 udgør disse gebyrer:

Yachtskippereksamen af 3. grad

Indstilling til eksamen kr. 350,-

Yachtskippereksamen af 1. grad

Indstilling til eksamen kr. 600,-

Eksamensgebyret skal indbetales på postgirokonto (Reg.nr. 3100) 00 0455 6011.

(Søfartsstyrelsen arbejder på at muliggøre betaling med Dan-kort via nettet)

Eksaminander, der ved brev modtaget i Søfartsstyrelsen senest 14 dage før den pågældendes første eksamensdag har meldt afbud til eksamen, vil få eksamensgebyret refunderet med et fradrag på 100,00 kr.

Udeblivelse medfører tabt gebyr, med mindre det ved lægeerklæring dokumenteres, at man var forhindret i at møde op på eksamensdagen. I så fald refunderes eksamensgebyret med et fradrag på 100,00 kr.

8. PRØVEAFHOLDELSE

Søfartsstyrelsen planlægger og forestår eksaminerne.

Der forudsættes eksamination af 6 personer pr. dag.

På baggrund af de modtagne forhåndsansmeldelser (se 5.2) udarbejder Søfartsstyrelsen et foreløbigt eksamensskema for hele landet. Eksamensskemaet, der konstant ajourføres, vil være at finde på Søfartsstyrelsen hjemmeside www.fritidssejler.dk fra hvert årsskifte. Skemaet vil vise prøvested (by), prøvetidspunkt og antal ledige pladser.

8.1 Tidspunkt for prøveafholdelse

Der vil - under forudsætning af et tilstrækkeligt antal tilmeldinger (6 personer) - principielt kunne afholdes prøve på et hvilket som helst tidspunkt af året. Muligheden for at komme til prøve må dog forventes at være størst om foråret, hvor vintersæsonens udbud af kurser traditionelt afsluttes.

8.2 Prøvested

Der vil kunne afholdes prøver overalt i landet, under forudsætning af, at der kan stilles passende lokaler vederlagsfrit til rådighed for eksamensafholdelse. Til Y3 behøves: 2 lokaler, hvert med minimum 1 bord og 1 stol. Til Y1 behøves: 1 lokale med minimum 1 bord og 1 stol.

Der skal endvidere være en tavle, flip-over eller lignende til disposition.

Eksamination af enkeltpersoner og meget små hold vil eventuelt finde sted på et nærmere angivet maritimt uddannelsescenter, såfremt der ikke kan anvises plads på andre hold. Det forventes, at eventuelle ledige pladser kan benyttes af enkeltpersoner eller andre små hold.

9. FREMGANGSMÅDE

I dette afsnit finder du en kort opsummering af forløbet i forbindelse med en uddannelse til yachtskippereksamen:

1. Du forbereder dig til den ønskede eksamen (evt. ved at tilmelde dig et kursus, som forbereder til den aktuelle eksamen).
2. Ved kursets begyndelse indsender læreren blanketten "Forhåndsansmeldelse", bilag 1, til Søfartsstyrelsen (kræves kun, hvor undervisningen foregår i hold).
3. På baggrund af forhåndsansmeldelserne udarbejder Søfartsstyrelsen et landsdækkende eksamensskema, som vil kunne ses på www.fritidssejler.dk eller oplyses af Søfartsstyrelsen.
4. Ud fra oplysningerne i 3. vælger du det ønskede prøvetidspunkt og -sted, udfylder og indsender "Indstillingsblanketten" (bilag 2 eller 3), så den er Søfartsstyrelsen **i hænde senest 1 måned før**, det valgte eksamenstidspunkt.
5. Søfartsstyrelsen bekræfter din eksamenstilmelding.
6. Du møder op til prøven på det oplyste sted og tidspunkt medbringende **billedlegitimation**.
7. Du får dit prøveresultat umiddelbart efter eksaminationen.

10. BESKRIVELSE AF DE ENKELTE EMNER I YACHTSKIPPEREKSAMEN AF 3. GRAD

Emne: NAVIGATION

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i navigation, der er nødvendige for hans virke som fører i større fritidsfartøjer i nordeuropæiske farvande.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- have kendskab til sejladsplanlægning,
- kunne bestemme og vurdere skibets position ved anvendelse af:
 - o kendemærker til søs og på land,
 - o bestik ført under hensyntagen til vindens og strømmens påvirkninger.
- kunne anvende farvandsafmærkning efter IALA A,
- kunne anvende søkort og håndbøger til planlægning og gennemførelse af skibets sikre sejlads,
- kunne vedligeholde et skibs beholdning af søkort og håndbøger,
- have kendskab til magnetkompasset og herunder kunne bestemme fejlvisningen på dette,
- have kendskab til funktionsprincipper for teknisk navigationsudstyr, der er almindeligt forekommende i større fritidsfartøjer,
- have kendskab til forhold vedrørende tidevand.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Grundbegreber: Jorden, stedsangivelser på jorden, gensidig beliggenhed, kompaslinjer, styrede, sejlede og beholdne kurser, pejling, sømilen. Magnetkompasset: magnetisme, kompasset i almindelighed, magnetkompassets opstilling og pasning, misvisning og deviation. Fart og distance, afdrift og strøm. Søkortet, sejlads håndbøger, efterretninger for søfarende, farvandsafmærkning. Stedbestemmelse ved terrestrisk navigation. Bestik. Elementær funktionsteori vedrørende ekkolod, log, GPS og radar. Sejladsplanlægning. Tidevand.

LÆREBØGER: "Navigation for skippere" af Jens Aage Jensen og Jørgen Wittrup og Farvandsvæsenets hæfte "Afmærkning af danske farvande".

UNDERVISNINGSMIDLER: Relevante søkort, Kort 1 (INT 1). Til brug ved undervisningen bør kurset råde over et passende udvalg af danske specialkort samt håndbøgerne: "Den danske Lods", "Den danske Havnelods", "Dansk Fyrliste" samt eksemplarer af "Efterretninger for Søfarende".

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter følgende kapitler og paragraffer i lærebogen:

Kap. 1: §§ 1, 4-8, 10-14, 18-21, 23-25, 30-34, 36, 43-56 og 58. Desuden orienteres om det væsentligste af indholdet i §§ 2, 3, 9 og 29.

Kap. 2: §§ 1-3 og 5-12. Desuden orienteres om det væsentligste af indholdet i § 4.

Kap. 4: Der orienteres om det væsentligste af indholdet i §§ 1-2, 6-9 og 21.

Kap. 7: Der orienteres om det væsentligste af indholdet i samtlige §§.

Kap. 8: §§ 1-4.

Endvidere læses efter hæftet "Afmærkning af danske farvande".

Emne: SØMANDSKAB OG SØSIKKERHED

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i sømandskab, søsikkerhed og brandbekæmpelse, der er nødvendige for hans virke som fører i større fritidsfartøjer i nord-europæiske farvande.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- Kunne beskrive forskellige typer fritidsfartøjers opbygning, og karakteristika under anvendelse af de mest almindeligt forekommende navne og benævnelser, der benyttes om bord,
- Kunne definere begreberne vægt- og rumtonnage samt skibets dimensioner (mål),
- Kunne beregne et skibs middeldybgang og trim på baggrund af aflæst dybgang,
- Kunne definere begreberne tyngdepunkt, opdriftscenter, metacentrum og stabilitet,
- Have forståelse for faktorer, der har indflydelse på større fritidsfartøjers stabilitet, herunder tab af opdrift, indvirkning fra vind, sø og fri væskeoverflader,
- Være orienteret om sejl båden og dens balance og have kendskab til, hvordan man kan ændre bådens balance,
- Have kendskab til de i store fritidsfartøjer almindeligst forekommende typer tovværk og wirer og deres anvendelse,
- Kunne beregne dimensionering af tovværk, wirer og sjækler,
- Have kendskab til et skibs manøvrering, fortøjning og ankring under forskellige forhold herunder mand over bord situationen,
- Have kendskab til personlig sikkerhedsudrustning og redningsmidler, herunder oppustning af gummiredningsflåder,
- Kunne træffe hensigtsmæssige og fornødne forholdsregler i tilfælde af havari,
- Være orienteret om GMDSS kommunikation,
- Have kendskab til søredningstjenesten i Danmark, herunder helikopterredning,
- Have kendskab til principperne for forebyggelse af brand og til brandbekæmpelse

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Skibets konstruktion, vægt- og rumtonnager, dybgang og trim, stabilitet, sejl båden og dens balance, sejlareal og sejlcenter, lateralplan og -center. Anvendelse af sikkerhedsfaktor på tovværk, wirer, kæder og sjækler.

Skibets manøvrering, brug af ankre og søens virkning. Havarier, herunder grundstødninger, kollisioner og hårdtvejrskader. Søsikkerhed. Redningsmidler, herunder oppustelige redningsflåder, deres indretning, udstyr og anvendelse. GMDSS. Søredningstjenestens opbygning, helikopterredning. Forebyggelse af brand og brandbekæmpelse, brandteori, brandslukningsmidler og deres anvendelse, transportable slukkere.

LÆREBØGER: "Sømandskab og kommunikation for yachtskipperne" af Leif Rosendahl.

UNDERVISNINGSMIDLER: Pjecerne udgivet af Søsportens Sikkerhedsråd.

I forbindelse med undervisningen skal den studerende have en praktisk gennemgang af redningsmidler og deres anvendelse samt have overværet en praktisk demonstration af en oppustelig redningsflåde.

Den studerende skal endvidere have fået en praktisk gennemgang i slukning af mindre brande med håndslukkere, der almindeligvis findes i større fritidsfartøjer.

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter følgende kapitler og paragraffer i lærebogen:

- Kap. 1: §§ 1.1 - 1.5
" 2: §§ 2.1 - 2.3
" 3: § 3.1
" 4: §§ 4.1, 4.2, 4.6
" 5: §§ 5.1 - 5.6 (ikke beregningerne i 5.2 og 5.3.)
" 6: §§ 6.1 - 6.6
" 7: §§ 7.1 - 7.5
" 8: §§ 8.1 - 8.4
" 9: § 9.8. Desuden orienteres om indholdet af § 9.9.
" 10: §§ 10.1 - 10.2
" 11: Brand

Endvidere orienteres om det væsentligste af indholdet i pjecerne udgivet af Søsportens Sikkerhedsråd.

Emne: METEOROLOGI

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i meteorologi, der er nødvendige for hans virke som fører i større fritidsfartøjer i nordeuropæiske farvande.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- have kendskab til karakteristiske forhold til relevante vejrsystemer i det nordeuropæiske fartsområde,
- kunne indsamle relevante meteorologiske informationer og benytte disse hensigtsmæssigt i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af skibets sikre sejlads,
- have forståelse for særlige meteorologiske fænomener, der kan udgøre en risiko for skibet, og kunne bedømme, hvornår en sådan situation foreligger og afgøre, hvorledes man som fører eller vagthavende navigatør skal forholde sig dertil,

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Atmosfæren, luftens tryk, luftens indhold af vanddamp, vind og bestemmelse af vindretning samt skøn af vindhastigheder, luftmasser og fronter, nedbør, lavtryk (tempererede cykloner) og deres passage, sø- og landbrise, vejrmedlinger og vejrobservationer, tidevand, bølger og strømforhold.

LÆREBØGER: "Himmel og hav" af Svend Albrechtsen.

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses:

Siderne 8 – 48 og 55 – 64.

Emne: SØRET

FORMÅL: Yachtskipperen skal have et sådant kendskab til søfartsrelaterede love og deres bestemmelser, der er nødvendige for hans virke som ejer og fører af et større fritidsfartøj.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- have kendskab til skibes måling, registrering og certificering,
- have kendskab til behovet for søforklaring og have kendskab til anmeldelse af denne,
- have kendskab til sømandslovens bestemmelser om tjenesteaftaler, skibstjenesten og straffebestemmelser,
- have forståelse for skibsførerens pligter og ansvar, herunder hans politimæssige myndighed, fuldmagtsforhold og til krav for fritidsfartøjers besætning, således at han på retsligt grundlag kan anvende denne vide og løse opgaver i denne forbindelse,
- kunne tilrettelægge og gennemføre nødvendig instruktion af personer om bord vedrørende fritidsfartøjets sikkerhed, miljøbeskyttelse og arbejdssikkerhed, herunder brug af personligt sikkerhedsudstyr og værnemidler,
- kunne påse, at der udvises ansvarlig adfærd vedrørende beskyttelse af det omgivende miljø.
- have kendskab til toldbestemmelserne for fritidsfartøjer,
- have kendskab til den lovpligtige forsikring mod følger af arbejdsskade.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Søloven, skibsmåling, registrering, syn, certifikater, besætning, sønæring, sømandslovens bestemmelser om tjenesteaftaler, skibstjenesten, tvist om tjenesteforhold og straffebestemmelser, toldvæsenet, miljøbeskyttelse, søforklaring og arbejdsskadeforsikring.

LÆREBØGER: "Søret for fritidssejlere" (4. udgave) af Kurt Skytte.

UNDERVISNINGSMIDLER: Til brug ved undervisningen bør kurset råde over de enkelte for fritidssejleren søfartsrelaterede love og bekendtgørelser (se lærebogen).

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter det i afsnit 2 - 10 (begge incl.) i "Søret for fritidssejlere" indeholdte stof.

Emne: VAGTTJENESTE

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i vagttjeneste, der er nødvendige for hans virke som fører af større fritidsfartøjer i nordeuropæiske farvande.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- kunne anvende de internationale søvejsregler,
- kunne anvende nød- og redningssignaler og træffe hensigtsmæssige forholdsregler i forbindelse hermed,
- kunne anvende vagtholdsbekendtgørelsen,
- have kendskab til, hvordan man finder oplysninger om og anvender forskellige nationers særlige regler for sejlads, herunder de særlige regler for sejlads i visse danske farvande.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: De internationale søvejsreglers regel 1 til 38 med kommentarer samt tillæg I om anbringelse af skibsllys og signalfigurer, tillæg II om tillægssignaler for fiskeskibe, tillæg III om tekniske specifikationer for lydsignalapparater og tillæg IV om nødsignaler. Desuden de særlige regler for visse danske farvande og reglerne for afmærkning af sikkerhedszone om faste og flydende havanlæg. Lods- og redningssignaler. Vagthold i skibe.

LÆREBØGER: Seneste udgave af "De Internationale Søvejsregler" og "Navigation for skippere" af Jens Aage Jensen og Jørgen Wittrup.

UNDERVISNINGSMIDLER: Til brug ved undervisningen skal kurset råde over seneste udgave af Vagtholdsbekendtgørelsen med bilag.

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter hæftet "Søvejsregler":

Reglerne 1-37 med kommentarer,
tillæg I pkt. 1-6 og 12, tillæg II og tillæg IV,
bekendtgørelse om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande,
afmærkning af faste og flydende havanlæg (boretårne og -flåder) og
lodssignaler

skal indøves til fuld forståelse af de internationale søvejsregler og deres fortolkning.

Gennem øvelser skal kursusedtagerne stilles over for konkrete situationer, hvor skibe møder hinanden, og hvor der ud fra reglerne skal gøres fuldstændig rede for situationen, og hvorledes der skal handles.

Der skal desuden orienteres om det væsentligste af indholdet af:

Regel 38,
tillæg I pkt. 7-11 og 13 og tillæg III,
afsnittet "Om ansvar m.v. i forbindelse med sejladsreglernes gennemførelse".
Bekendtgørelse om sikkerhedszoner.

Efter lærebogen "Navigation for skippere" læses:

kapitel 8, §§ 5-8 (Vagthold).

Endvidere læses efter Vagtholdsbekendtgørelsen.

11. BESKRIVELSE AF DE ENKELTE EMNER I YACHTSKIPPEREKSAMEN AF 1. GRAD

Emne: NAVIGATION

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i navigation herunder sejladsplanlægning, der er nødvendige for hans virke som fører i større fritidsfartøjer i fart på alle have.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- kunne bestemme og vurdere skibets position ved anvendelse af
 - o kendemærker til søs og på land,
 - o astronomisk navigation,
 - o almindeligt forekommende teknisk navigationsudstyr i større fritidsfartøjer i international fart,
 - o bestik ført under hensyntagen til vindens og strømmens påvirkninger.
- kunne anvende farvandsafmærkning,
- kunne anvende sådanne typer teknisk navigationsudstyr, der er almindeligt forekommende i større fritidsfartøjer i international fart,
- kunne anvende magnet- og gyrokompas herunder bestemme fejlvisningen på disse,
- kunne planlægge skibets sejlads,
- kunne anvende søkort og håndbøger til planlægning og gennemførelse af skibets sikre sejlads,
- kunne anvende skibsdagbog,
- kunne forudsige forhold vedrørende tidevand,
- kunne vedligeholde et skibs beholdning af søkort og håndbøger,
- kunne anvende radarplotning.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Beregning af astronomiske stedlinier, solen og tiden, søret, skibsdagbogen, deviationsundersøgelse, storcirkelsejlads, tidevand og strøm. Elementær funktionsteori vedrørende satellitnavigationssystemet GPS, gyrokompas, ekkolod, logsystemer og radar.

LÆREBØGER: "Navigation for skippere" af Jens Aage Jensen og Jørgen Wittrup.

UNDERVISNINGSMIDLER: Admiralty søkort nr. 2182 A (INT 1043 - Nordsøen sydlige del). Storcirkelkort over Nordlige Atlanterhav. Funders stedliniekort. Kort 1 (INT 1). Dansk Nautisk Almanak. Uddrag af H.O. 249, Vol I (Selected Stars, Epoch 1990). Uddrag af H.O. 249, Vol. III (Latitudes 39° - 89°).

Kurset skal endvidere have adgang til praktiske øvelser i brugen af nautiske instrumenter som pejleapparater og sekstant samt de tekniske navigeringsmidler: GPS-modtager, ekkolod og radar.

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter følgende kapitler og paragraffer i lærebogen:

Af kapitel 1:

§§ 2-3, 9, 15-17, 22, 26-29, 35 (kun princip og anvendelse af fartsfejltabel), 36-42 og 57.

Af kapitel 3:

§§ 10-23 og 29-36. Desuden orienteres om det væsentligste af indholdet i § 1-9, 26 og 27.

Af kapitel 4:

§§ 1-3, 6-10, 12 og 21. Desuden orienteres om det væsentligste af indholdet i §§ 11 og 19.

Af kapitel 5:

§§ 1-6.

Af kapitel 7:

§§ 1-3.

Emne: SØMANDSKAB OG KOMMUNIKATION

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i sømandskab og kommunikation, der er nødvendige for hans virke som fører i større fritidsfartøjer i fart på alle have.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- kunne definere begreberne tyngdepunkt, opdriftscenter, dybgang og styrlastighed samt ved anvendelse af hydrostatiske oplysninger kunne beregne dybgang for og agter for et skib,
- have forståelse for faktorer, der har indflydelse på et mindre skibs stabilitet, herunder tab af opdrift, indvirkning fra vind, sø og fri væskeoverflader,
- have kendskab til kraftpåvirkninger på skibet og dets udrustning og kunne afgøre, om skibet eller dele af dets udrustning bliver overbelastet ved lokale kraftpåvirkninger,
- have forståelse for faktorer, der har indflydelse på skibets stabilitet,
- have kendskab til den Internationale Signalbog,
- være orienteret om forskellige signaleringsmetoder,
- kunne anvende et-bogstavssignaler i henhold til den Internationale Signalbog,
- kunne anvende nød- og redningssignalerne og træffe hensigtsmæssige forholdsregler i forbindelse hermed,
- være orienteret om GMDSS-kommunikation.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Beregning af beliggenheden af skibets tyngdepunkt, opdriften på skibet, stabilitetsmoment, tværskibs metacentrum, stabilitetskurver, forskellige faktorerers indflydelse på stabiliteten, beregning af middeldybgang og styrlastighed efter ind- og udtagninger af vægte, ladeskalaen. Beregning af påvirkninger på blokke og taljer. Morsealfabetet, signalflagene, etbogstavssignaler, nød- og redningssignaler, Den Internationale Signalbog. GMDSS.

LÆREBØGER: "Sømandskab og kommunikation for yachtskipper" af Leif Rosendahl.

UNDERVISNINGSMIDLER: Den Internationale Signalbog.

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter følgende kapitler og paragraffer i lærebogen:

Kap. 3: §§ 3.2 - 3.3

Kap. 4: §§ 4.1 - 4.7

Kap. 6: § 6.7

Kap. 9: §§ 9.1 – 9.9

Emne: METEOROLOGI

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber i meteorologi, der er nødvendige for hans virke som fører i større fritidsfartøjer i fart på alle have.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- have kendskab til karakteristiske forhold ved forskellige vejrsystemer,
- kunne anvende meteorologiske instrumenter, der er almindeligt forekommende i større fritidsfartøjer,
- kunne indsamle relevante meteorologiske informationer, og benytte disse hensigtsmæssigt i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af skibets sikre sejlads,
- have forståelse for særlige meteorologiske fænomener, der kan udgøre en risiko for skibet, og kunne bedømme, hvornår sådan en situation foreligger og afgøre, hvorledes man som fører skal forholde sig dertil,
- kunne anvende meteorologisk ruteplanlægning og have forståelse for de elementer, der indgår heri herunder havstrømme, isforhold og særlige meteorologiske forhold i specifikke havområder.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Atmosfæren, luftens temperatur og temperaturmåling, luftens tryk og trykmåling, vind og bestemmelse af vindretning samt skøn af vindhastigheder ud fra et overfladeanalysekort, luftens indhold af vanddamp, luftmasser og fronter, tempererede cykloner, tropiske cykloner, vejrmedlinger og vejrobservationer, havstrømme, bølger og dønninger. Isdannelser og overisning.

LÆREBØGER: "Grundbog i meteorologi" (1. udgave) af Erik Nicolaisen og Mette Hundahl.

PENSUMBESKRIVELSE: Der læses efter følgende kapitler og paragraffer i lærebogen:

Kap. 1: §§ 1.1 - 1.7

Kap. 2: §§ 2.1 - 2.4

Kap. 3: §§ 3.1, 3.3 og 3.4

Kap. 4: §§ 4.1 - 4.7

Kap. 5: §§ 5.1 - 5.2

Kap. 7: §§ 7.1 - 7.2, 7.6 - 7.7 og 7.9 - 7.11

Kap. 8: §§ 8.1, 8.2 og 8.9

Desuden orienteres om det væsentligste af indholdet i kap. 3, §§ 3.2 og 3.5, kap. 6, §§ 6.1 og 6.2 samt kap. 8, § 8.7.

Emne: SUNDHEDSLÆRE

FORUDSÆTNING:

Anerkendt udvidet kursus i førstehjælp eller tilsvarende af Søfartsstyrelsen godkendt uddannelse skal være gennemført.

FORMÅL: Yachtskipperen skal have sådanne færdigheder og kundskaber, der er nødvendige for at kunne varetage funktionen som sygdomsbehandler om bord i fritidsfartøjer, der ikke kræves forsynet med skibsmedicinkiste.

MÅL: Efter afsluttet uddannelse er det målet, at yachtskipperen skal:

- kunne iværksætte førstehjælp i forbindelse med ulykker og sygdom,
- skal kunne udføre en objektiv undersøgelse og videregive informationer og observationer til Radio Medical,
- skal kunne iværksætte korrekt sygdomsbehandling med udgangspunkt i anvendelse af lærebogen og/eller i samråd med Radio Medical.

Der skal tages behørigt hensyn til det for søfart særegne, at man kan være afskåret fra at kunne bringe patienten til hospital eller læge i et længere tidsrum, således at yachtskipperen selv må påbegyn-
de den behandling, som normalt foretages på et hospital.

VEJLEDENDE PENSUM/UNDERVISNINGSMATERIALE

KURSUSINDHOLD: Lægehjælp, Radio Medical, førstehjælp, bevidstløshed, blødninger, forbindelse af sår, forstuvninger og knoglebrud, forbrændinger, forgiftninger, hedeslag, underafkøling, overfølsomhed, febersygdomme, smerter og forslag til medicinsk udstyr og medikamenter.

LÆREBØGER: "Førstehjælp for sejlere" af Ulrik Kirk.

Kurset skal endvidere have adgang til praktiske øvelser i udfyldelse af Radio Medical optegnelser (blanketter).

PENSUMBESKRIVELSE: Man skal have kendskab til det væsentligste af lærebogens indhold. Kap. 17 er dog af orienterende art.

12. TAKSONOMI **(klassifikation af uddannelsesmål)**

Generelt

I nedenstående skema er angivet den taksonomi, der primært er anvendt i de følgende målbeskrivelser. For denne taksonomi gælder følgende:

- Klassifikationens enkelte trin forklarer en adfærd, som en studerende, der har gennemgået uddannelsen skal kunne udvise.
- Systemet består af seks klassifikationstrin (målkatgorier). Tilsammen skulle de dække alle former for mål inden for områderne viden og intellektuelle færdigheder uanset uddannelsens art og fag.
- Klassifikationstrinene er ordnet efter kompleksitet. Kendskabsmålene er de mest simple og vurderingsmålene de mest komplekse. Når den studerende eksempelvis opfylder et mål på analyse-niveau, kan vedkommende også opfylde kendskab-, forståelse- og anvendelsesmål inden for samme problemkompleks eller emneområde.
- Hvis betegnelsen "Orienterer om" anvendes, betragtes en egentlig indlæring ikke at foreligge, hvorfor det behandlede stof ikke skal kunne gengives, og resultatkontrol derfor ikke udføres.

Klassifikation af uddannelsesmål (taksonomi) inden for viden og intellektuelle færdigheder		
Klassifikationens trin er:	Eksempler på andre egnede adfærdsudtryk:	Klassifikationstrinene kan kortfattat beskrives som følger:
1. <u>Have kendskab til:</u> Skal efter hukommelsen kunne gengive en meddelt information.	Beskrive, redegøre for, tilegne sig, identificere, nævne, definere, gengive, genkende.	Kendskab er def. snævert som godkendelse eller gengivelse af en meddelt information.
2. <u>Have forståelse af:</u> Skal med egen udtryksmåde kunne redegøre for en meddelt information og i en kendt situation gøre brug af den efter anvisning.	Forklare, formulere, fortolke, beregne, opstille, demonstrere, forklare med egne ord, give eksempler.	Forståelse inkluderer, at en given information kan fortolkes, hvilket forudsætter en reorganisation og sammenfatning af et givet indhold.
3. <u>Kunne anvende:</u> Skal i enhver normal situation, til hvilken en meddelt information naturligt kan henføres, kunne benytte denne uden anvisning.	Anvende, vælge, løse, skelne, afprøve, bruge, gennemføre, klassificere, konstatere, konstruere, opfylde, tilrettelægge, udnytte, udøve, varetage, virke.	Anvendelse indebærer, at tilegnede kundskaber kan overføres på nye situationer eller nye problemer, som svarer til allerede kendte typer.
4. <u>Kunne analysere:</u> Skal kunne opdele en information i dens bestanddele og gøre rede for, hvad der er karakteristisk for forholdet mellem dem.	Sammenligne, sammenholde, finde, uddrage, udvælge, udlede, analysere, påvise, registrere.	Analyse af en information er første led i en mere selvstændig problemløsning af helt nye og ukendte problemer.
5. <u>Kunne foretage syntese:</u> Skal kunne sammenholde en meddelt information med tidligere erfaringer og derigennem formulere sin egen opfattelse af emnet.	Foreslå, fremstille, kombinere, konkludere, organisere, planlægge.	Syntese stiller krav om, at der udarbejdes en ny helhed. De studerende skal sammenstille deres viden på en for dem selv ny måde.
6. <u>Kunne vurdere:</u> Skal ved kombination af kendskab, forståelse, anvendelse, analyse og syntese kunne foretage en afvejning af diverse opfattelser og på baggrund heraf træffe en afgørelse.	Afgøre, kontrollere, bedømme, overveje, kritisere, diskutere, evaluere.	Vurdering inkluderer, at vurderingen baseres på kriterier. Det er ikke nok at fremsætte et subjektivt skøn. En vurdering vil ofte være præget af personlige holdninger, men disse må da komme klart til udtryk i de kriterier, der opstilles for vurderingen.